

USNESENÍ

V Písku

dne 1.2.02.2020

Okresní soud v Písku rozhodl samosoudkyní Mgr. Martinou Petříkovou ve věci

žalobkyně: _____, narozená _____
bytem _____
zastoupené advokátem _____
sídlem _____

proti

žalovanému: _____, narozený _____
bytem _____

o ochranu rušené držby

takto:

- I. Žalovaný je **povinen** zdržet se rušení žalobkyně zavřením přívodu vody do stavby bez čp/če, způsob využití jiná stavba, tvořící součást pozemku parc. č. _____ k. ú. _____ ze studny na pozemku parc. č. _____ v k. ú. _____ prostřednictvím čerpadla umístěného v této studni a vodovodního potrubí přes pozemek parc. č. _____ k. ú. _____ a obnovit původní pokojný stav spočívající v umožňování tohoto odběru, a to do tří dnů od doručení tohoto usnesení.
- II. Žalovaný je **povinen** nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 6 356 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám _____ advokáta se sídlem _____

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou ke zdejšímu soudu dne 12. 7. 2018 domáhala ochrany rušené držby s odůvodněním, že je vlastníkem rekreační chaty, která je součástí pozemku parc. č. st. _____ v k. ú. _____. Tuto nemovitost získala žalobkyně po rozvodu s bývalým manželem _____ v rámci vypořádání tehdejšího bezpodílového spoluvlastnictví. Bývalými manželi _____ a jejich sousedy, právními předchůdci žalovaného, manželi _____ byla vybudována studna, která se nachází na pozemku žalovaného parc. č. _____ v k. ú. _____. Tato studna zásobuje od počátku dvě chaty, které v současné době patří jedna žalobkyni a druhá žalovanému. Žalovaný nejprve souhlasil se zřízením věcného břemene ke svému pozemku pro užívání studny, to však následně odmítl, nicméně na základě faktického stavu na místě a čestných prohlášeníh o výstavbě studny umožňoval žalobkyni odběr vody ze studny. Stav od roku 1989 až doposud byl takový, že nemovitost žalobkyně byla napojena na předmětnou studnu prostřednictvím čerpadla a vodovodního potrubí. Žalobkyně tak od roku 1989 až doposud pokojně a bez jakýchkoliv problémů čerpala vodu ze studny, na jejíž výstavbě se podílela. Studna není kolaudována, neexistuje k ní žádná dokumentace. O studni na pozemku a vodovodu z ní vedoucím do chaty žalobkyně se zmiňuje i znalec _____ ve svém posudku _____. V nemovitosti žalobkyně nebyla a není tam studna či jiný zdroj vody. Pouze v okolí protéká potůček, kde je ale velmi málo vody, sotva ji lze nabrat kbelíkem a hlavně tato voda je velice špinavá, páchne, je plná řas a vodních rostlin. Žalobkyně dovozuje, že na základě

výstavby studny společnými silami manželů a vzniklo ke studni podílové spoluvlastnictví, které ale nebylo nikdy vypořádáno. Noví majitelé pozemku po manželích (paní i žalovaný) právo žalobkyně na odběr vody respektovali a voda vždy tekla. V roce 2017 podala žalobkyně proti žalovanému žalobu u zdejšího soudu o určení vlastnického práva a práva na vodu, týkající se předmětné studny a pozemku, neboť žalovaný prodej chaty i se studnou inzeroval přes realitní kancelář. O víkendu 9. a 10. června 2018 byla žalobkyně s rodinou na chatě, přičemž voda normálně tekla. Dne 16. června 2018 žalovaný žalobkyni, když pobývala na své chatě, za přítomnosti svědka slovně napadl a vyhrožoval jí zavřením vody, což následně také učinil. Voda nejprve tekla málo, byla kalná, pak od 17. 6. 2018 netekla vůbec. Od tohoto data tak voda žalobkyni již neteče a žalovaný je nekontaktní, na chatě se nezdržuje. Studnu navíc opatřil petlicí se zámkem a umístil na ní jakési hadice. Žalobkyně je přesvědčena, že žalovaný svým jednáním zasáhl do pokojného stavu, který trval od roku 1989. Žalobkyně nemá jiný zdroj vody, není schopna si jej ani ze dne na den obstarat, a v současné době prázdnin by ráda chatu užívala jako každý rok v době, kdy hlídá vnoučata, nicméně bez vody to není možné. Rovněž dojde ke zničení zeleninové zahrady, kterou má žalobkyně u chaty. Zřízení náhradního zdroje v podobě vrtu či studny není otázkou dní ale měsíců. Ze shora uvedeného žalobkyně dovozuje, že ji žalovaný svémocně ruší v pokojné držbě a proto se v zákonné lhůtě domáhá, aby se žalovaný rušení zdržel a obnovil původní stav.

2. Žalobkyně soudu společně se žalobou předložila listiny, z nichž byl zjištěn následující skutkový stav. Žalobkyně je vlastnící pozemku parc. č. st. jehož součástí je stavba bez čp/če v k. ú. zapsaného na LV, pro obec a k. ú. Výlučnou vlastnící této nemovitosti se žalobkyně stala na základě usnesení Okresního soudu v Písku ze dne 1. dubna 1998, týkající se vypořádání BSM mezi manželi. Z fotografií, které žalobkyně k žalobě připojila, je doložena situace na místě samém, týkající se umístění chat účastníků a samotné studny, dále ohledně existence jediného zdroje vody, a to protékajícího potůčku a nakonec ohledně stavu studny a čerpadla v roce 2017 a studny s hadicemi v roce 2018. Z výpisu z katastru nemovitostí č. obec a k. ú. se podává, že žalovaný je vlastníkem parc. č. st. jehož součástí je stavba č. e. a pozemku parc. č. Z tohoto listu vlastnictví z části E výpisu je zřejmé, že nabývacím titulem žalovaného k předmětné stavbě resp. k předmětnému pozemku je dohoda o vypořádání SJM ze dne 12. 12. 2011. Z výpisu z katastru nemovitostí prokazující stav evidovaný k datu 28. 11. 2012 se podává, že k tomuto dni předmětný pozemek společně s chatou byl v SJM manželů a z výpisu z katastru nemovitostí prokazují stav evidovaný k datu 11. 11. 2008 se podává, že k tomuto dni vlastníkem předmětné chaty byla. Z výpisu z katastru nemovitostí prokazující stav evidovaný k datu 9. 7. 2003 bylo zjištěno, že k tomuto datu byla vlastníkem předmětné parc. č. st., jejíž součástí je stavba, tehdy ještě bez čp/če, Darovací smlouvou ze dne 25. 5. 2017 daroval paní podíl 1/2 na studni postavené na parc. č. v k. ú. Z kolaudačního rozhodnutí ze dne 17. 3. 1993 vydaného pro a (týkající se stavby zahrádkářské chaty) a z kolaudačního rozhodnutí ze dne 1. 9. 1999 vydaného pro (týkající se přístavby skladu k zahrádkářské chatce) je zřejmé, že studna nebyla ani v jednom případě předmětem kolaudace. Informace o připojce ke studni na sousedním pozemku je uvedena ve znaleckém posudku znalce, týkajícího se ocenění zahradní chatky, pozemku parc. st. ze dne 1. 2. 1994. Čestným prohlášením o společném užívání studny prohlásila, že se svým manželem a s manželi v roce 1989 v zahrádkářské kolonii na pozemku parc. č. zapsané v katastru nemovitostí, okres Písek, k. ú. zhotovili společně studnu a dohodli se na její údržbě a společném užívání. Svědky prohlášení byli

Z čestného prohlášení žalobkyně se podává, že jediným zdrojem vody k předmětné chatě je studna umístěná na pozemku parc. č. v k. ú., jehož vlastníkem je

, voda je do její chaty čerpána pomocí čerpadla, které je umístěno ve studni, a odtud pomocí potrubí vede voda do chaty ve vlastnictví žalobkyně, přičemž tento stav existuje beze změny od roku 1989. O víkendu 16. a 17. června 2018 žalobkyně pobývala na chatě, když v sobotu 16. června 2018 voda tekla a v neděli 17. června 2018 ráno již netekla. V sobotu 16. června 2018 žalovaný prohlásil, že přívod vody žalobkyni zavře. Žalobkyně prohlašuje, že chata nemá jiný zdroj vody a žalovaný jí bez právního důvodu ze dne na den přípojku odpojil, ačkoliv studnu žalobkyně užívá nepřetržitě bez omezení od roku 1989. Čestnými prohlášeními , známého žalobkyně, , snachy žalobkyně, , syna žalobkyně, vyhotovených dne 9. 7. 2018 je potvrzen stav, týkající se nepřetržitého odběru vody až do víkendu 16. a 17. června 2018, kdy byla přípojka vody žalovaným vypnuta.

3. Podle § 177 odst. 1 o.s.ř. ve věci žaloby na ochranu rušené držby žalobce musí prokázat, že jde o svémocné rušení držby. Jednání není třeba nařizovat. Podle § 178 o.s.ř. se soud v řízení omezí na zjištění poslední držby a jejího svémocného rušení.
4. Podle § 987 občanského zákoníku držitelem je ten, kdo vykonává právo pro sebe. Podle § 988 odst. 1 občanského zákoníku držet lze právo, které lze právním jednáním převést na jiného a které připouští trvalý nebo opakovaný výkon. Podle § 1003 občanského zákoníku držbu není nikdo oprávněn svémocně rušit. Kdo byl v držbě rušen, může se domáhat, aby se rušitel rušení zdržel a vše uvedl v předešlý stav.
5. Podmínkou úspěchu žaloby v předmětném řízení je existence samotné držby a rušení této držby žalovaným. Kvalifikovaná držba není potřeba prokazovat, ochrany totiž požívá nejen držba řádná, poctivá a pravá, ale i držba nepoctivá, neřádná a nepravá. Rušením držby je pak každé omezování držitele ve výkonu práva, jež drží. Právní vztahy v řízení o žalobě o ochranu rušené držby soud nezkoumá, vychází pouze z faktického, pokojného stavu. Shora citovaná ustanovení vymezují, kdo je držitelem práva, jaká práva lze držet a zakotvují ochranu držby. Svémocné (jednostranné) přerušení dodávky vody zakládá oprávnění držitele popsánoho práva (žalobkyně) podat žalobu na ochranu držby. Řízení o uvedené žalobě probíhá podle § 176 a násl. o.s.ř. V rámci řízení se soud omezí na zjištění poslední držby. V souhrnu lze říci, že cílem tohoto řízení je provizorní ochrana držby a právě proto se neposuzují v tomto řízení právní otázky týkající se oprávněnosti, řádnosti a poctivosti držby.
6. Žalobkyně prokázala, že je výlučnou vlastnící pozemku parc.č. st. v k. ú , jehož součástí je stavba bez čp/če – rekreační chata. Na pozemku sousedním (parc. č.), který se nachází ve vlastnictví žalovaného, je studna, přičemž jak se podává z prohlášení syna a snachy žalobkyně a též známého žalobkyně vodu z této studny žalovaná čerpá pokojně a nepřetržitě po celou dobu, ke které se osoby podávající čestné prohlášení mohly vyjádřit. Žalobkyně konstatovala, že tak je tomu od roku 1989. Tuto skutečnost potvrzuje čestným prohlášením ze dne 24. 5. 2010 bývalá vlastnice pozemku, na kterém se nachází studna, , která prohlásila, že studnu vybudovali společně se žalobkyní a jejím manželem v roce 1989. Právní předchůdkyně žalovaného tak potvrdila společné zhotovení studny s manželi a současně potvrdila existenci dohody o údržbě a společném využívání studny. Soud tak zjistil, že právo na dodávku vody prostřednictvím čerpadla a vodovodního potrubí může být a v tomto konkrétním případě je předmětem držby ze strany žalobkyně. Toto právo připouští trvalý výkon a je převoditelné na jiného. Žalobkyně, jak se podává z přiložených důkazů, je posledním držitelem práva odebírat vodu ze studny na pozemku žalovaného prostřednictvím čerpadla a vodovodního potrubí. Držbu takového práva není nikdo oprávněn svémocně rušit. Žalovaný však ve dnech 16. a 17. června odběr vody žalobkyni uzavřel a od 17. 6. 2018 voda neteče. Pasivní legitimace žalovaného je

prokázána čestnými prohlášeními žalobkyně, a
ve spojení s existencí vlastnického práva žalovaného k pozemku, na němž se studna nachází. Žalobkyně sice uvedla, že proti žalovanému podala v roce 2017 u zdejšího soudu žalobu o určení vlastnického práva ke studni (6 C 119/2017), a to proto, že žalovaný chatu spolu se studnou inzeroval k prodeji. Důvodem podání žaloby o určení vlastnictví tak nebylo rušení žalobkyně v odběru vody ze studny, nýbrž vyřešení sporné otázky týkající se samotného vlastnictví, resp. podílového spoluvlastnictví předmětné studny. Z tohoto se tak podává a soud na základě shora uvedeného zjistil, že žaloba byla podána včas (§ 1008 občanského zákoníku), neboť žalovaný držbu práva žalobkyně dříve neohrožoval ani nerušil. Žalobkyně držbu výše uvedeného práva prokázala, rovněž prokázala její rušení (svémocně) ze strany žalovaného, když počátek rušení držby žalobkyně nastal ve dnech 16. a 17. června 2018. Jelikož není přípustné rušit držbu uvedeného práva a ukončit dodávku vody, soud žalobě vyhověl a rozhodl o povinnosti žalovaného zdržet se rušení držby specifikovaného práva a o povinnosti obnovit původní pokojný stav.

7. Žalobkyně byla ve věci plně procesně úspěšná, a proto má podle § 142 odst. 1 o.s.ř. právo na náhradu svých nákladů řízení. Náklady řízení žalobkyně tvoří odměna advokáta za právní zastoupení ve výši 3 000 Kč, a to za dva úkony právní služby (převzetí věci a sepsání žaloby) se sazbou po 1 500 Kč za jeden úkon podle § 7 bod 4 při tarifní hodnotě 10 000 Kč podle § 9 odst. 1 ve spojení s § 11 advokátního tarifu (vyhláška č. 177/1996 Sb.), náhrada hotových výdajů ve výši 2 režijních paušálů po 300,- Kč za dva úkony právní pomoci podle § 13 advokátního tarifu, 21 % DPH z uvedených částek podle § 137 odst. 3 o.s.ř. ve výši 756 Kč a zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč; celkem tedy náklady řízení žalobkyně činí 6 356 Kč.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích prostřednictvím soudu podepsaného.

Nebudou-li povinnosti uložené vykonatelným usnesením splněny řádně a včas, může se oprávněný jejich splnění domáhat návrhem na výkon rozhodnutí nebo exekuci.

Písek 24. července 2018

Mgr. Martina Petříková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje Michaela Hanžlová.

Toto rozhodnutí nebylo právní mocí:

Výrok 16.11.2018

Výrok

a je vykonatelné dle

OKRESNÍ SOUD V PÍSKU	
DOŠLO	14. XI. 2018
K O L K Y	
KRÁT PŘÍLOH	

8 Co 1382/2018-126

V Písku

dne ... 1. 2. 2019

USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedy JUDr. Pavla Toufara a soudců Mgr. Miloše Póla a JUDr. Zuzany Völflové v právní věci

žalobkyně:

....., narozená

bytem

zastoupené advokátem

1

sídlem

proti

žalovanému:

....., narozený

bytem

zastoupenému advokátkou

se sídlem

o ochranu rušené držby,

o odvolání žalovaného proti usnesení Okresního soudu v Písku ze dne 24.7.2018, č.j. 7 C 187/2018-66,

takto:

I. Odvolací řízení **se zastavuje.**

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 2.178 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám právního zástupce žalobkyně.

III. Žalovanému se vrací část zaplaceného soudního poplatku ve výši 1.000 Kč.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením soud prvního stupně uložil žalovanému povinnost zdržet se rušení žalobkyně zavřením přívodu vody do stavby bez č.p./č.e., způsob využití jiná stavba, tvořící součást pozemku parc. č. st. v k.ú. : ze studny na pozemku parc. č. v k. ú. prostřednictvím čerpadla umístěného v této studni a vodovodního potrubí přes pozemek parc. č. v k. ú. : a obnovit původní pokojný stav spočívající v umožnění tohoto odběru. Na náhradě nákladů řízení pak žalovanému uložil zaplatit žalobkyni částku 6.356 Kč. Soud prvního stupně rozhodoval o žalobě žalobkyně ze dne 12.7.2018 na ochranu rušené držby, odůvodněné tím, že je vlastníkem rekreační chaty, když společně s bývalým manželem a sousedy (a právními předchůdci žalovaného, manželky) byla vybudována studna, která se nachází na pozemku žalovaného parc. č. v k.ú. která zásobuje od jejího vybudování obě chaty, které v současné době patří jedna žalobkyni a druhá žalovanému. Žalovaný nejprve souhlasil se zřízením věcného břemene ke svému pozemku pro užívání studny, následně to však odmítl, nicméně na základě faktického stavu na místě a čestných prohlášení o výstavbě studny umožňoval žalobkyni odběr vody ze studny. Na nemovitosti žalobkyně nebyla a není studna či jiný zdroj vody, pouze v okolí protéká potůček, kde ale je velmi málo vody a lze ji sotva nabrat kbelíkem. Jde o vodu špinavou, páchnoucí, plnou řas a vodních rostlin. Ještě o víkendu 9. a 10. 6. 2018 byla žalobkyně s rodinou na chatě a voda normálně tekla. Dne 16.6.2018 žalovaný žalobkyni, když pobývala na své chatě, za přítomnosti svědka slovně napadl a vyhrožoval jí uzavřením vody, což následně také učinil. Voda nejprve tekla málo, byla kalná a od 17.6.2018 pak netekla vůbec. Od tohoto data žalobkyni voda neteče, žalovaný je nekontaktní a na chatě se nezdržuje. Studnu navíc opatřil

Shodu s prvopisem potvrzuje Monika Hanušová.

petlicí a zámkem a umístil do ní jakési hadice. Žalobkyně tedy byla přesvědčena, že žalovaný svým jednáním zasáhl do pokojného stavu, který trval od roku 1989.

2. Podle soudu prvního stupně žalobkyně prokázala, že je výlučnou vlastnící pozemku parc. č. k.ú. jehož součástí je stavba bez č.p./č.e. – rekreační chata. Na sousedním pozemku parc. č. ve vlastnictví žalovaného je studna, ze které žalobkyně vodu čerpá pokojně a nepřetržitě po celou dobu od roku 1989. Právo na dodávku vody prostřednictvím čerpadla a vodovodního potrubí je předmětem držby žalobkyně. Připouští trvalý výkon a je převoditelné na jiného. Držbu takového práva není nikdo oprávněn svémocně rušit. Žalovaný však ve dnech 16. a 17.6.2018 odběr vody žalobkyně uzavřel a od 17.6.2018 voda neteče. Mezi účastníky je souběžně veden spor u Okresního soudu v Písku pod sp. zn. 6 C 119/2017 o určení vlastnického práva ke studni, a to proto, že žalovaný chatu spolu se studnou inzeroval k prodeji. Důvodem podání žaloby nebylo rušení žalobkyně v odběru vody ze studny, nýbrž vyřešení sporné otázky týkající se samotného vlastnictví, resp. podílového spoluvlastnictví studny. Žaloba byla podána včas ve smyslu § 1008 občanského zákoníku, žalobkyně prokázala držbu uvedeného práva a také její svémocné rušení žalovaným ode dne 16. až 17.6.2018. Výrok o náhradě nákladů řízení vyplývá z ust. § 142 odst. 1 o.s.ř., když náklady tvoří zejména odměna advokáta ve výši 3.000 Kč za dva úkony právní služby, tj. převzetí věci a sepsání žaloby se sazbou 1.500 Kč za jeden úkon podle § 7 bod 4 při tarifní hodnotě 10.000 Kč podle § 9 odst. 1 ve spojení s § 11 advokátního tarifu, náhrada hotových výdajů 2x 300 Kč podle § 13 advokátního tarifu, DPH ve výši 21 % z uvedených částek a zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000 Kč, celkem tedy 6.356 Kč.
3. Proti usnesení se odvolal žalovaný. Považoval rozhodnutí soudu prvního stupně za nesprávné, a to jak z hlediska procesního postupu, hmotněprávních i skutkových závěrů. Navrhl napadené usnesení změnit tak, že se žaloba zamítá a žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení. V rámci odvolání poukázal na procesní pochybení soudu prvního stupně, který nedal žalovanému před rozhodnutím soudu možnost se vyjádřit a navrhnout důkazy. Zpochybnil, že by žalovaná čerpala vodu pokojně a nepřetržitě po celou dobu, konkrétní délka doby není doložena ani svědeckými výpověďmi či čestnými prohlášeními, která jsou z hlediska pravdivosti zpochybňována pro jejich nepřesvědčivost, mimo jiné i pro blízkost prohlášení podávajících osob žalobkyni. Žalovaný popírá, že spory ohledně studny jsou vedeny mezi účastníky dlouhou dobu. Popírá, že by studna byla zhotovena v roce 1989 společnou činností žalobkyně a jejího tehdejšího manžela a manželů když žalovaný uvádí, že nabyl studnu až v roce 2008 a při jejím budování osobně nebyl. Považuje tvrzení žalobkyně za nedostatečně doložená. Žalovaný dále uvedl (bod třetí na str. 5), že na základě průběhu soudního jednání dne 4.10.2017, vedeného v souběžně vedené věci sp. zn. 6 C 119/20107 u OS v Písku (určení vlastnictví studny) odmítl následně umožnit žalobkyni čerpání vody ze studny (k tomu viz dále). Žalovaný potvrdil, že je výlučným vlastníkem pozemku parc. č. 201/29, jehož součástí je kopaná studna. Pozemek včetně studny nabyl v dobré víře se všemi součástmi a příslušenstvím, ničím nezatížený. Je zřejmé, že o zakoupení nemovitosti bez zdroje vody by neměl zájem. Nepřevzal nikdy žádný závazek umožnit žalobkyni odběr vody. Žalovaný dále tvrdí, že žalobkyně neoprávněně vstupovala na jeho pozemek, neoprávněně kopala na jeho pozemku a neoprávněně na jeho pozemku položila a zakopala hadici vedoucí ze studny a na její pozemek. Tuto skutečnost zjistil na jaře 2018, kdy odhalil, že je v zemi položená hadice, která dříve v zemi položena nebyla. Žalovaný instaloval v roce 2013 za pomoci známého souseda pana nový rozvod vody do své chaty, v té době hadice, která je dnes vedena přes pozemek žalovaného na pozemek žalobkyně, v zemi položena nebyla ani nebyla zavedena do studny. Tuto skutečnost může dosvědčit i jmenovaný svědek, který s instalací pomáhal a byl zároveň u toho, když v červnu 2018 žalobce odhalil novou hadici položenou žalobkyní na pozemku žalovaného. Při instalaci nového rozvodu ponechal žalovaný ve studni část své staré trubky, na které byl namontován vypustní ventil. Při bližším ohledání místa v červnu 2018

žalovaný zjistil, že jeho ventil musel být žalobkyní bez jeho vědomí odmontován a nasazen na její hadici, kterou zavedla do studny a vedla přes pozemek žalovaného na její pozemek. Žalovaný tvrdí, že odmontováním jeho dílu z jeho hadice a jejich namontování na hadici, kterou do studny žalobkyně zavedla, stejně jako samotné zavedení hadice do studny a zakopání do pozemku žalovaného provedla bez souhlasu žalovaného v době jeho nepřítomnosti. Není dále pravdou, že žalovaný po koupi své chaty s pozemkem a studnou souhlasil se zřízením věcného břemene ke svému pozemku pro užívání studny. Zároveň je nepravdivé tvrzení, že umožňoval žalobkyni odběr vody ze studny na základě faktického stavu na místě a čestným prohlášením o výstavbě studny. Odběr vody umožňoval na základě svého rozhodnutí umožnit odběr vody po dobu, která nebyla předem dohodnuta, a to v zájmu zachování přiměřených sousedských vztahů. V žádném případě se tak nerozhodl na základě čestného prohlášení o výstavbě studny či faktického stavu na místě. Zpochybnil také tvrzení žalobkyně, že v její nemovitosti není studna či jiný zdroj vody a v okolí protéká jen potůček, resp. to, že by taková skutečnost důvod měla automaticky znamenat, že možným zdrojem vody pro nemovitost je studna žalovaného. Tomu totiž odpovídá ujištění žalobkyně v žalobě, že pokud soud rozhodne, že studna její ani částečně není, pak odběr ukončí. Žalobkyně od roku 2008 zná názor žalovaného, který odmítá jakákoliv práva žalobkyni ke studně a k vodě ve studni a je k tíži žalobkyně, že 10 let neučinila žádné kroky, kterými by si zdroj vody na svůj pozemek zajistila. Pokud žalobkyně uvádí, že v den soudního řízení, tj. 4.10.2017 studnu vyfotografovala, aby bylo ve studni vidět umístěné čerpadlo a vodovodní trubka, tvrdí žalovaný, že tak neoprávněně vstoupila na jeho pozemek.

4. K odvolání se vyjádřila žalobkyně s tím, že považuje rozhodnutí soudu prvního stupně za věcně správné a navrhla jej v odvolacím řízení potvrdit. Rozporovala jak právní názory žalovaného, pokud jde o nesprávnost procesního postupu soudu prvního stupně s tím, že pokud by žalovaný měl být obeslán s výzvou k vyjádření, mohl by být účel řízení zmařen a navíc by stěžít mohla být dodržena zákonná patnáctidenní lhůta pro vydání rozhodnutí. Pokud žalovaný sporuje jednotlivé listinné důkazy, čestná prohlášení atp., považuje tyto námitky žalobkyně za nedůvodné, neboť není zapovězeno, aby bylo prováděno dokazování i vyjádřením rodinných příslušníků či osob blízkých žalobkyni. Žalovaný především neuvádí, proč vodu zavřel, uřezal trubky, vykopal je ze země a studnu uzamkl na petlici se zámkem. Po doručení napadeného usnesení žalovaný dodávku vody obnovil dne 1.8.2018. Z jednání na místě samém byl sepsán zápis, kdy žalovaný před svědky prohlásil, že on sám vodu uzavřel a potrubí vykopal. Jaké právo mu svědčí či jej k tomu opravňuje, nevedl. Proti žalobkyni nepodal žádnou vyklizovací žalobu nebo žalobu na odstranění potrubí, nevyzval ji k tomu, aby tak učinila sama, ale ze dne na den svémocně zasáhl do pokojného stavu, který existuje desítky let. Není podstatné, zda žalobkyně vodu čerpala do rekreační chaty každodenně nebo pouze v okamžiku svého rekreačního pobytu. Žalobkyně dále odkázala na komentářovou literaturu (komentář C. H. Beck 2013, str. 113) a na jejím základě uzavřela, že žalovaný může uplatnit úspěšnou obranu jen ve smyslu dovolené svépomoci či získání držby od žalovaného nepoctivým způsobem, nic takového však žalovaný netvrdí ani neprokazuje.
5. V reakci na vyjádření strany žalující a také k výzvě odvolacího soudu ujasnila a doplnila žalovaná strana při jednání odvolacího soudu dne 6.11.2018 skutková tvrzení, když vysvětlila, že ono zjištění provedené na jaře roku 2018, o zásahu žalobkyně do studny žalovaného a kopání na pozemku, neznamenalo z její strany zahájení čerpání vody, k tomu docházelo po celou dobu trvání vlastnického práva žalovaného k pozemku, na kterém se nachází studna a k této studni, nicméně změnila parametry technického zařízení, kterým toto čerpání prováděla. Zatímco předtím bylo čerpadlo umístěno na jejím pozemku a vedena od něj jakási hadice do studny, následně, tedy někdy mezi roky 2013 a 2018, žalovaná napojila technické zařízení přímo ve studni a zvětšila průměr hadice, kterou je voda čerpána. Žalovaná strana však poukázala na to, že námitku nepravé držby, míní tak, že jí neodvozuje přímo od tohoto zásahu, ten pouze dokresluje přístup žalobkyně, ale odvozuje jí od zneužití výprosy. Žalovaný totiž umožňoval žalobkyni

čerpání vody ze studně bez dohody o době trvání takového čerpání a tento souhlas odvolal. Žalovaná strana nejprve uvedla, že se tak stalo výzvou cca 1 týden před 17.6.2018, kdy skutečně žalovaný, jak tvrdí žalobkyně, přívod vody uzavřel. Žalobkyně však v čerpání této vody pokračovala. Tím zneužila předchozí výprosu a z pravé držitelky se stala držitelkou nepravou. Poté, co odvolací soud poukázal na ust. § 1008 odst. 2 o.z. a fakt, že v takovém případě by patrně byla námitka nepravé držby vznesena opožděně (žalobkyně navíc popřela prostřednictvím právní zástupkyně, že by jí taková výzva k ukončení čerpání vody byla před svémocným zásahem žalovaného doručena), opravila skutkovou verzi v tom smyslu, že výzvou k ukončení čerpání vody byl samotný zásah žalovaného, kterým zařízení žalobkyně odpojil. K dotazu soudu, zda v takovém případě po této formě výzvy pokračovala žalobkyně v čerpání vody, připustila žalovaná strana, že nikoliv, neboť to již nebylo technicky možné (samozřejmě míněno do okamžiku obnovení možnosti čerpání na základě vykonatelného, v tomto odvolacím řízení napadeného, rozhodnutí soudu prvního stupně).

6. Odvolací soud vyhodnotil podané odvolání jako odvolání podané oprávněnou osobou v režimu § 201 o.s.ř., přípustné ve smyslu § 202 o.s.ř. a včasné ve smyslu § 204 odst. 1 o.s.ř. Napadené usnesení proto přezkoumal v intencích ust. § 212 a § 212a o.s.ř., a to při jednání odvolacího soudu a dospěl k závěru o neopodstatněnosti odvolání.
7. Po doplnění skutkových tvrzení (především) ze strany žalované došel odvolací soud k právnímu náhledu na předmětnou věc, který v režimu § 99 o.s.ř. před zahájením jednání účastníkům řízení sdělil.
8. K procesnímu postupu soudu prvního stupně:

Postup prvostupňového soudu, který nenařídí v řízení o žalobě z rušené držby jednání, je postupně soudní praxí arobován, předpokládá však, že jednání ve věci (povinně) nařídí odvolací soud (náleží Ústavního soudu IV. ÚS 3623/15). Se stranou žalovanou se odvolací soud ztotožňuje v tom směru, že je nutno odlišovat nařízení jednání ve věci, k němuž soud prvního stupně povinen nebyl, a vyžádání stanoviska či vyjádření k žalobě strany žalované, bez kterého nelze provést řádné dokazování ve smyslu § 120 a násl. o.s.ř., neboť mimo jiné soud prvního stupně nemůže logicky důsledně a nezávisle hodnotit předložené důkazy, není-li mu známo stanovisko protistrany. S odvolatelem lze souhlasit také v tom směru, že na rozdíl od úpravy předběžných opatření, v řízení o nichž se rozhodne skutečnosti osvědčují, se v rámci řízení o žalobě z rušené držby tyto prokazují a lhůta k vedení takového řízení je více než dvojnásobná. Podle odvolacího soudu lze tedy dovodit, že tato prodloužená lhůta slouží právě k tomu, aby si soud prvního stupně mohl opatřit alespoň stanovisko žalovaného k žalobě a předloženým důkazům. Přes toto pochybení soud prvního stupně má však odvolací soud za to, že vada, která v řízení byla takto založena, nemá vliv na věcnou správnost rozhodnutí soudu prvního stupně, a to s ohledem na skutková tvrzení podaná stranou žalovanou (byť až v odvolacím řízení), neboť s ohledem na výklad hmotněprávních norem má odvolací soud za to, že by i při znalosti stanoviska strany žalované by soud prvního stupně neměl ve věci rozhodnout jinak. Tento přístup lze zaujmout mimo jiné proto, že jak uvádí ve výše citovaném ústavním nálezu Ústavní soud, je zřejmé, že základ dokazování se v daném typu řízení fakticky přesouvá před soud odvolací, což je dáno zájmem na rychlosti rozhodnutí v situaci, kdy je tvrzeno, že někdo zasáhl do pokojného stavu věci.

9. K hmotněprávnímu základu věci:

Žalovaná strana argumentovala především námitkou nepravé držby, spočívající ve zneužití výprosy, uváděla, že žalobkyně usiluje o transformaci práva čerpat vodu ze studny žalovaného, založeného výprosu, na trvalý a neomezený vztah. Odvolací soud nesouhlasí už s touto úvodní premisou. Výprosa, upravená v základních parametrech v ust. § 2189 o.z., předpokládá, že půjčitel někomu bezplatně přenechá věc k užívání, aniž se ujedná doba, po kterou se má věc užívat, nebo účel, ke kterému se má věc užívat. Výprosa může vzniknout ohledně věci, ale

(s ohledem na judikaturu k Obecnému zákoníku občanskému (zákon č. 946/1811 Sb. z.s.), z jehož parametrů předmětný právní institut vychází) může být sjednána i ve vztahu k výkonu práva. Podstatou však je, že výprosa není, jak se patrně domnívá žalovaná strana, jednostranný právní úkon vlastníka nemovité věci, kterým toleruje užívání této věci jinou osobou, ale jde o dvoustrannou reálnou smlouvu. K uzavření smlouvy dochází teprve přenecháním věci k užití. K přenechání dochází obvykle odevzdáním věci do detence výprosníkovi, ať již fyzickému (odevzdání movité věci či symbolické předání klíčů od zahrady), ale i jinému umožnění užívání věci. V daném případě však nejen strana žalující, ale v rámci svých vyjádření v zásadě i strana žalovaná připouští, že nedošlo po uzavření kupní smlouvy k předmětnému pozemku a nabytí vlastnického práva žalovaným k jednání, v jehož rámci účastníci dosáhli shodné vůle, aby žalobkyně oproti svému předchozímu právnímu postavení, získala nově na základě dvoustranné reálné smlouvy, právo užívat studnu a pozemek žalovaného k instalování zařízení na čerpání vody a k odběru této vody, ale že tento stav zde trval již před vznikem vlastnického práva žalovaného a žalovaný s žalobkyní měl od počátku odlišný právní náhled na právní důvod takového užívání pozemku žalobkyní. On deklaroval pouhou toleranci pokračování takového, již předtím zahájeného, chování žalobkyně, zatímco ona dovozovala svá oprávnění z faktu, že předmětnou studnu (spolu)postavila. Odvolací soud poukazuje na vyjádření samotného žalovaného v bodě III. jeho odvolání, ve kterém uvádí: „Žalovaný dosud toleroval chování žalobkyně, nečinil tak však z titulu věcného břemene či jiného práva žalobkyně a neměl a nemá povinnost tento stav strpět. Vodu žalobkyně fakticky čerpala bez právního důvodu“. Není možné uvažovat tak, že žalobkyně čerpá vodu bez právního důvodu, a že žalovanému nevznikla povinnost tento stav strpět, nýbrž ho pouze toleruje, na straně jedné a na straně druhé tvrdit, že žalobkyně „zneužila výprosy“, která byla mezi účastníky jako reálná smlouva dohodnuta. Pokud by to tak bylo, pak po dobu existence této výprosy by žalovaný byl povinen tento stav strpět a žalobkyně by logicky nečerpala vodu bez právního důvodu, ale právě z titulu výprosy. Jinak řečeno žalovaná strana sama v rámci svých vyjádření v odvolacím řízení (a k žalobě) zpochybňuje tezi přednesenou při jednání odvolacího soudu (o existenci smlouvy o výprose) a byť nepřímou, ale přesto celkem jednoznačně, potvrzuje skutkovou verzi strany žalující, že účastníci se od počátku neshodli na právním důvodu čerpání vody žalobkyní ze studny na pozemku žalovaného a tento faktický stav trval do okamžiku, než žalobkyně podala žalobu o určení spoluvlastnického práva k předmětné studni. Nebyla-li mezi účastníky uzavřena smlouva o výprose, nepřichází vůbec v úvahu stranou žalovanou argumentované zneužití výprosy jako důvod založení nepravé držby.

10. I kdyby však mezi účastníky smlouva o výprose uzavřena byla, nelze přisvědčit argumentaci žalovaného o tom, že zásahem do výkonu práva žalované čerpat vodu, tedy faktickým znemožněním tohoto čerpání (zásahem do instalovaných zařízení v předmětné studni), provedl ono odvolání výprosy (přenechání užití práva) ve vztahu k žalobkyni jako výprosnici, neboť v okamžiku tohoto zásahu by žalobkyně byla oprávněnou z uzavřené smlouvy o výprose a tedy pravou držitelkou práva). Pokud žalovaná strana uvažuje tak, že ona námitka nepravé držby spočívá ve snaze žalobkyně zneužít tuto výprosu, není jasné, v čem chování žalobkyně, představující toto zneužití, spočívá, neboť je zřejmé, a připouští to v rámci skutkových vyjádření strana žalovaná, že do okamžiku zásahu žalovaného měla být žalobkyně výprosnicí a po tomto zásahu už reálně vodu čerpat nemohla, a tudíž nemohla se nikdy z pravé držitelky (na základě smlouvy o výprose) změnit v nepravou držitelku. Vznesená námitka tak nemá žádný obsah. Pokud strana žalovaná uvažovala tak, že samo podání possessorní žaloby je ve své podstatě oním zneužitím, usilujícím o přeměnu výprosy v trvalé užívání, pak ani s tím nelze souhlasit, neboť je zřejmé, že žalovaná strana zasáhla do pokojného stavu, který je líčen skutkově stejně stranou žalující jako žalovanou (v její poslední skutkové verzi), tedy žalovaný odstranil zařízení v době, kdy žalobkyni buď svědčilo právo z výprosy, nebo své právo dovozovala z jiného důvodu, každopádně držbu trvale vykonávala a využití zákonné ochrany nelze hodnotit za daného skutkového stavu jako zneužití práva.

Pro pořádek je nutné vyjádřit se i k té skutkové verzi, kterou strana žalovaná v zásadě sama nahradila jinou, tedy že k formálnímu ukončení výprosy došlo před zásahem žalovaného a žalobkyně přesto v čerpání vody pokračovala. V takovém případě by ovšem námitka žalované strany byla vznesena opožděně. Poukázat je nutné na ust. § 1008 odst. 2 o.z., podle kterého k námitce vypuzení z držby soud nepřihlédne, pokud ji žalovaný uplatní po uplynutí lhůt stanovených v odstavci 1, tzn. do 6 týdnů ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o svém právu. Jestliže žalobce uvádí, že se o důvodu nepravé držby zasahující do práva žalobce (pokračování v odběru vody přes odvolání souhlasu – ukončení výprosy), dozvěděl zhruba týden před 17.6.2018 a námitka byla vznesena v neurčité formě ve vyjádření v odvolání, které je předáno k poštovní přepravě 16.8.2018 a skutkově dovymezena až při jednání 6.11.2018, platí, že takové uplatnění námitky by bylo opožděné, a proto v zásadě by nebylo zapotřebí jí přezkoumávat. Odvolací soud odkazuje na Komentář C. H. Beck, 1. vydání 2013 občanského zákoníku k ust. § 1008 odst. 2, který jednoznačně dovozuje, že propadné lhůty pro uplatnění námitky žalovaného se týkají nejen vypuzení z držby, ale obecně námitky nepravé držby v širším smyslu. Přehlédnout pak nelze ani skutkovou argumentaci v písemném odvolání (srov. odst. 3 tohoto odůvodnění), že souhlas žalovaný odvolal již dne 4.10.2017. Pak by argumentace o prekludování námitky nepravé držby platila tím spíše.

11. Nutné je dále zaujmout stanovisko k opakované argumentaci žalovaného o tom, že trvalé čerpání vody žalovaného a výkon tohoto práva není držbou. Tato argumentace je chybná již proto, že strana žalovaná sama tvrdí, že byla uzavřena smlouva o výprose. Oprávněný z tohoto práva založeného smlouvou, je logicky jeho držitelem, a to oprávněným. V případě verze strany žalující (dovozované také soudem prvního stupně i soudem odvolacím), že žádná smlouva o výprose uzavřena nebyla, by šlo o výkon práva držby také, neboť držba je v občanském zákoníku založena jako institut představující faktické ovládnutí věci hmotné (nebo faktický opakovaný výkon určitého práva). Na tom nic nemění, že se rozlišují různé druhy držby (prostá, která může být pouze předmětem possessorní držební ochrany, držba chráněná petitorně, tedy řádnou žalobou ve sporném řízení či držba způsobená k vydržení) a liší se tedy jak předpoklady držby, tak i její právní důsledky. Držitelem vlastnického práva k hmotné věci je její držící vlastník, stejně jako zloděj, který jí drží protiprávně. Držba každého z nich má však jiné následky. Držbu je třeba odlišovat od ovládnutí věci bez úmyslu mít jí pro sebe. Takový stav se nazývá detence. To, že žalobkyně vykonává toto právo s cílem být z něj oprávněna (čerpá vodu pro sebe s tím, že je k tomu oprávněna), je naprosto nepochybné nejen z vyjádření žalobkyně, ale i z četných vyjádření samotné strany žalované. Žalovaná strana sice může argumentovat tím, že držba je nepravá, nepoctivá atp., nemůže však popřít, s ohledem na základní vymezení popsané shora, že o držbu jde. Svémocný zásah do cizí držby je pak vždy porušením veřejného pořádku. Odkazováno je např. na Komentář C. H. Beck, 1. vydání z roku 2013 k ust. § 1003 o.z., který uvádí mimo jiné, že k úspěchu possessorní žaloby není potřeba prokazovat kvalifikovanou držbu, ochrany požívá nejen držba řádná, poctivá a pravá, ale i držba nepoctivá, neřádná a nepravá, když výjimku tvoří případy úspěšného uplatnění námitky nepravé držby žalovaným. Nepravá držba, jak již výše rozebráno, musí být jednak prokázána (žalovaná strana již svými skutkovými tvrzeními v podstatě vyvrací zneužití výprosy žalovanou, neboť jednak mezi účastníky žádná smlouva o výprose uzavřena nebyla, jednak do okamžiku svémocného zásahu žalovaného by z logiky věci žalobkyně beztak byla pravou držitelkou), jednak musí být uplatněna včas, tedy v prekluzivní lhůtě. V tomto případě je taková námitka uplatněna pozdě (viz shora).
12. Žalovaná strana sice vyjádřila pochybnosti o výkladu odvolacího soudu, nicméně s ohledem na svou procesní situaci a fakt, že žalující strana nabídla snížení náhrady nákladů řízení, které uplatní, na jeden úkon právní služby (vyjádření ve věci), přistoupila ke zpětvzetí odvolání. Tento procesní krok je písemně zachycen v příloze protokolu o jednání ze dne 6.11.2018.
13. Odvolací soud proto postupoval podle § 207 odst. 2 o.s.ř. a odvolací řízení zastavil.

14. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto postupem podle § 224 odst. 1 o.s.ř. za použití § 142 odst. 1 o.s.ř., když plně procesně úspěšné straně žalující vzniká právo na náhradu nákladů odvolacího řízení, které však požadovala pouze za jeden úkon právní služby, tedy za vyjádření k odvolání (zbytku nároku se vzdala). Náklady jsou tedy stanoveny postupem podle § 7 bod 4 advokátního tarifu při tarifní hodnotě 10.000 Kč podle § 9 odst. 1 ve spojení s § 11 advokátního tarifu a § 13 advokátního tarifu včetně DPH 21 % na 2.178 Kč.
15. Postupem podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., podle kterého soud vrací v případě zpětvzetí odvolání před prvním jednáním ve věci samé poplatek snížený o 20 %, nejméně však o 1.000 Kč, rozhodl odvolací soud ve výroku III.

Poučení:

Proti tomuto usnesení nelze podat dovolání.

České Budějovice 6. listopadu 2018

JUDr. Pavel Toufar v.r.

předseda senátu

